

Critics Point

2018

«Orpheus» (ὄχι Ὀρφέας;) μυστήριος καὶ πολυπατεράδικος κατὰ τὴν ὁμάδα *oper(o)* σὲ μουσικὴ **Μιχάλη Παρασκάκη**

Τὶ τελικῶς δὲν ἦταν...Τὶ ἦταν; ἄστε, μὴ τὸ ψάχνετε...

6/2018.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΜΟΛΙΣ ΑΝΟΙΞΕ Η ΕΙΣΟΔΟΣ τῆς τόσο γνώριμης καὶ ζεστῆς πιά Ἐναλλακτικῆς Σκηνῆς, ἡ τετραγωνικῆς βάσεως «σκηνή» εἶχε ἤδη καταληφθεῖ ἀπὸ τὰ ἕξι πρόσωπα τοῦ ἔργου (2 κύριοι, 4 κυρίες), ἅπαντα μελανειμονοῦντα, πού τριγυρνοῦσαν δῶθε-κεῖθε—κάποιες κυρίες ἐπιδίδονταν σὲ ἡμιχορευτικὲς ἀσκήσεις γυμναστικῆς μᾶλλον. Ἐν ἀρχῇ ὁ γεροντότερος (πολιὸς γάρ), ἄντρας, ἔλαβε θέση ἀριστερᾶ, σὲ ψηλὸ κάθισμα μπροστὰ ἀπὸ μιὰ «ἔδρα», ὁ πολὺ νεότερος μελαχροινός, κάθησε δεξιᾶ στὸ προσκῆνιο, μπροστὰ σὲ γραφειάκι μὲ Η/Υ, προφανῶς ρυθμιστὴ ἤχου καὶ ἐντάσεως προηχογραφημένος μουσικῆς, ἐνῶ μία ἀπὸ τὶς μαυροφόρες ξεδίπλωνε κάτι σὰν ἀτελείωτο ἰαπωνικὸ τυλιγάρι (ἔτσι θὰ τῷλεγεν ὁ Νίκος Καζαντζάκης—βλ. καὶ κατωτέρω: ἐμεῖς τὸ καταλαβαίνουμε καλλίτερα ἀγγλικά: scroll) μὲ ἀπεικονίσεις μελανόχρωμων χαρακτικῶν πού ἔνα τους, θύμιζε...μούντζα μὲ τὸ συμπάθειο. Ὁ γέροντας, μὲ συζητή-σιμη ἄρθρωση, ἄρχισε νὰ διαβάζει ἕνα κείμενο πούπρακολουθώντας το μὲ κάποια προσπάθεια, τὸ χαρακτηρίσαμε...ἀμπελοφιλοσοφίες, συνοδευόμενος ἀπὸ μιὰ μουσικὴ σὲ *ppp* καὶ πού σίγουρα ἦταν παράθεμα μπαρόκ γιὰ ἔγχορδα καὶ γυναικεία (μπορεῖ καὶ

μεικτής; δὲν ὀρκίζομαι). Ἐν τῇ προόδῳ διαπιστώθηκε τὸ δρώμενο (ἢ...μὴ δρώμενο;) χωριζόταν σὲ μέρη ἐξαγγελλόμενα ἀπὸ ὑπερτίτλους: 1. ΘΡΗΝΟΣ. 2. ΚΑΤΑΔΥΣΗ. 3. ΕΥΡΥΔΙ-ΚΗ. 4. ΚΟΙΤΑΓΜΑ. 5. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ (ὄχι τοῦ Σωτῆρος...)

Στὸ 1. ΘΡΗΝΟ, ὁ κατὰ πολὺ νεότερός μου γέρος, ὑποτονθόριζε ὅ,τι χαρακτηρίσαμε ἀμπελοφιλοσοφίες, κάτι γιὰ «ἀρχὴ καὶ τέλος». Κατόπιν ὅλα τὰ ἔμφυχα (τὸ πρόγραμμα ρητῶς ἀνέφερε ὅτι καὶ τὸ παραμικρὸ ἐπὶ σκηνῆς ...ἄψυχο εἶχε συμβολικὴ σημασία: χαμπάρι δὲν πήραμε), ἄρχισαν ἓνα ἀτελείωτο πάνω-κάτω ἐπὶ σκηνῆς, πού πάντως δὲν ἦταν μῆτε παντομίμα, μῆτε τελετουργία. Στὸ 2. ΚΑΤΑΔΥΣΗ, ὅπου ἂν δὲ σφάλλω ἢ μουσικὴ ἦταν πιά τοῦ συμπαθέστατου, πλὴν καὶ διαδικτυακῶς ἀγνώστου ἡλικίας, νεαροῦ ΜΙΧΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΑΚΗ (βλ. κατωτέρω), ἢ Εὐρυδίκη (πρέπει νὰ ἦταν ἢ μακρυμάλλα καστανόξανθη νέα), σερνάμενη στὸ δάπεδο σὲ μικρὸ ἐμβαδόν, ἐπιδιδόταν σὲ ἐκτενέστατες γυμναστικὲς (ΟΧΙ χορευτικὲς) κινήσεις, ἐνῶ ὁ λαλίστατος γέρων, κατέληξε σὲ ὅ,τι συνόψιζε μὲ ἄλλα λόγια τὸ ἐν οἶδα ὅτι οὐδὲν εἶδα, ἡλικίας 2417 ἐτῶν, ἀφοῦ τὸ συνδέουν μὲ τὴν πλατωνικὴ Ἀπολογία τοῦ Σωκράτους πού, ὡς γνωστόν ἦπιε τὸ κώνειο, τὸ 399 π.Χ. Ἡ μουσικὴ βαθμιαῖα ἀποκτᾶ τὴ δική της ὑπόσταση καὶ κορυφώνεται μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ Ὀρφέα (**sorry, Orpheus!** Πιπέρι στὴ γλῶσσα μου). Ὅπως καὶ στὸν Γκλόουκ, τὸν ὑποδύοταν μεσόφωνος, ἢ ἐκπληκτικὰ εὐαρθερ, Ἐριφίλη Γιαννακοπούλου (γ. 1983—εὗγε γιὰτὶ δηλοῖ ἡλικία στὸ πρόγραμμα!), συνιδρύτρια τοῦ **oper(o)**, μὲ πλούσια, εὐπλαστὴ φωνητικὴ ματιέρα καὶ φωτεινὸ, στίλβον ἡχόχρωμα. Ἡ φωνὴ ξεκίνησε μὲ ὅ,τι ἀρχικὰ ἀπλῶς θύμιζε **Sprechgesang**, ἀλλὰ κατέληξε σὲ δραματικώτατην ἐκφορὰ, δίχως «σωματίδιο» κἂν τονικῆς παρεκκλίσεως, μιᾶς συγκινησιακὰ καὶ εὐαίσθητα κορυφούμενης (ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀδιαφόρου ὡς ἀνάγνωσμα, κειμένου), ὠραιότατης σύγχρονης φωνητικῆς γραφῆς τοῦ Μιχάλη Παρασκάκη, ἀναδειχθέντος σὲ συνθέτη καὶ προικισμένο καὶ πολὺπειρο. Ρήσεις τοῦ...**Orpheus**: *Κάθε ἀπόπειρα μιὰ καινούργια ἀρχὴ (...)* *Τόπος μου εἶναι ἀπὸ ὅ,που ξεκινῶ. (...)* *Γιὰ μένα ὑπάρχει ἢ προσπάθεια (Μοῦ θύμισε τὸ καζαντζάκειο, ἄλλος φαφλατᾶς κι' ἐλόγου του: Οὐσία τοῦ Θεοῦ μου εἶναι ὁ ἀγώνας ἢ κάτι τέτοιο):* Ἀναφέρω ἀπὸ μνήμης γιὰτὶ δὲ μοῦ σάλεψε ἀκόμη ὥστε νὰ ψάχνω ὄρες ἀτελείωτες στὴν πλατωνικὴν Ἀπολογία, στοὺς δεκάδες τόμους τοῦ Καζαντζάκη, τὸ Διαδίκτυο). Ἀπ' ἐκεῖ πέρα, χάρις στὸν Παρασκάκη καὶ μόνο, περάσαμε σὲ ἓνα εἶδος σκηνικῆς καντάτας παρεμβεβλημένης μέσα σὲ ἓνα ἀπροσδιόριστο κάτι ἄλλο...

Στή μουσική, μόνη ζῶσα συμμετοχή ἦταν ἡ Ἐριφίλη, πού ὄντως μᾶς κατέκτησε. Ἡ ὑπόλοιπη, «παρτιτούρα» (;) ἦταν μιὰ ὠραία, δραματικά κορυφούμενη, ἀσχέτως, ἐπαναλαμβάνουμε, πρὸς τὸ κείμενο, ἄς ποῦμε σκηνική (;) καντάτα, μὲ καίριες ρυθμικὲς στίξεις καὶ προηχογραφημένη συμμετοχή τῶν **Βασίλη Δημακόπουλου**, βαθυφώνου, **Σπύρου Βέργη**, τρομπόνι καὶ **Guido De Flaviis**, σαξόφωνο—ἰταλοῦ, μὲ δίπλωμα στὸ Μιλάνο (2004) καὶ μεταπτυχιακὸ τίτλο στὸ **Dutch Conservatory** (Ἄμστερνταμ, 2007). Τὸ σύντομο (60' περίπου) πόννημα, τελείωσε μὲ στρόβιλο κινήσεως, ὅπου ἡ Εὐρυδίκη ἔμοιαζε σὰν νὰ ἔχει κατεβάσει 5 μπουκάλια οὐίσκυ **Johnny Walker**, 15ετίας μὲ βαθυκύανη ἐτικέττα (**blue label**). Θεατρικά, εἶδηση δὲν πήραμε μήτε ἀπὸ τὸ μοιραῖο χωρισμὸ **Orpheus** καὶ Εὐρυδίκης, μήτε ἀπὸ τὸ κατασπαραγμὸ του ἀπὸ τὶς Μαινάδες. Οὔτε μᾶς εἶπε κανεὶς ποιὸς ἦταν ὁ γέρος πού διάβαζε, ὁ νέος ἠχορυθμιστὴς τοῦ Η/Υ, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἀναδείχθηκε σὲ δεξιότεχνη γκρανκάσας πού μὲ τὶς αὐτὲς μπαγκέτες ἔκρουε μεταλλικὸ σωλήνα. Ἄλυτη ἀπορία: ποιά ἦταν ἡ Εὐρυδίκη καὶ οἱ ἄλλες; Ἀκόμη περισσότερο κρυβόταν (λόγω ντροπῆς;) ὁ συντάκτης τοῦ ἀλλοπρόσαλλου κειμένου. Τὸ πρόγραμμα ἀνέφερε ὡς ἐξῆς τοὺς συντελεστὲς: **ΙΔΕΑ, ΣΥΛΛΗΨΗ: oper(o)**. **ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Εἰρήνη Γεωργαλάκη** [συνιδρύτρια-**oper(o)**] καὶ **Ἐριφίλη Γιαννακοπούλου**. **ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ: Ἄγγελος Σκασίλας** (αὐτὸς συνέγραψε τὸ πανάθλιο κείμενο;) **ΣΚΗΝΙΚΑ** (ποιά σκηνικά;): **Κατερίνα Χάρου**. **ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ** (ποιά κοστούμεια; μαύρη μαυρίλα πλάκωσε!). **ΚΙΝΗΣΗ: Pauline Huguet**, Γαλλίς ἐκ Μονπελλιέ, ἐγκατεστημένη ἐν Ἑλλάδι...Αὐτὴ μάλιστα! σταχανοβίτισσα στὴ δουλειά της, ξεπάτωσε τοὺς ἐπὶ σκηνῆς. Τέλος: **ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ α) ΦΩΤΙΣΜΟΥ: Χρῆστος Τζιόγκας**. β) **ΗΧΟΙ: Brian Coon**. Ἄξιος ὁ μισθὸς τους.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα 10'-15', ἀναρωτιόμουν τί διάβολο ἤθελα ἐκεῖ μέσα ἐγώ, ἓνας μουσικοκριτικὸς—ἡ μουσικὴ ἀφοροῦσε τὸ 20-30% τοῦ πονήματος. Θέατρο, μπαλλέτο, παντομίμα, τελετουργία, δὲν ἦταν—Ὅσο κι' ἂν δὲν εἶμαι κριτικὸς θεάτρου καὶ χοροῦ, ὡς κάτοχος ἀρκετὰ πλατειᾶς, πιστεύω, γενικῆς παιδείας. θὰ τὸ περιέγραφα τοῦλάχιστον λεπτομερῶς. Ἄγνοῶ τί ἦταν, ἀλλ' εὐτυχῶς ἦταν χαμηλοτάτου κόστους. Ἄ, καὶ ὅσα μοῦ «χρωστᾶ» (ὑπολογίζω μόνο τὸ 50%) ἀπὸ τὸ πανάκριβο ταξὶ ἡ Δυρικὴ, καὶ ἀπὸ τὴν προηγούμενη (πάλι ξέχασα νὰ τὴν ἀναφέρω) φαληρικὴ μου κάθοδο: 119+31 € (2 ἐκδηλώσεις, ἡ β' αὐξημένη κατὰ τιλόγω σαββατιάτικης διαδηλώσεως στὸ Σύνταγμα) = 150 €. (Ἐναλλακτικὴ Σκηνὴ **ΕΛΣ, ΚΠΙΣΝ** ἐν Φαλήρῳ...27.1.2018).

Λέξεις: 833. ————— **Λέξεις: 833.**